

Каза се още, че въ Перушица първитѣ нападатели били българи. Напротивъ, българитѣ отъ Перушица се отнесли не веднажъ въ Пловдивъ да искатъ покровителство противъ башибозуцитѣ, които били заобиколили селото имъ, но пловдивската властъ си направила углушки.

Прѣдъ смѣсената комисия, която бѣ изпратена послѣднѣ въ Пловдивъ, единъ албанецъ и двѣ госпожи арменки, които се намѣрили въ с. Перушица при съсипнята му, показаха чисто и ясно, че виновниците на всичкото зло били само турцитѣ.

* * *

Не! рапортъоритѣ на турското правителство и адвокатитѣ му напразно защищаватъ едно дѣло загубено. Впрочемъ, и тогазъ даже, когато угнетенитѣ българи, докарани въ дълготърпѣнието си до отчаяние отъ турската тирания, би скроили планъ да възстанатъ противъ вѣковнитѣ си угнетители, едно правителство, „прието да участвува въ сгодитѣ отъ публичното право и отъ европейския концертъ“, каквото е турското правителство, длъжно ли бѣше да прибѣгне до свирѣпства като тия, които оскверниха съврѣмненната цивилизация, за да потуши това възстание? Българитѣ не сж извършили никакви свирѣпства; но, прѣдъ видъ на състоянието имъ като народъ заробенъ, даже и да се прѣдположи — голо прѣдположение отъ наша страна — че въ нѣкои си мѣста, като сж били принудени да отблѣсватъ силата чрѣзъ сила, тѣ сж се забравили за единъ моментъ, чия е и тукъ пакъ погрѣшката? Единъ великъ и знаменитъ държавенъ мжжъ, лордъ Джонъ Рюселъ, ще отговори вмѣсто насъ на тоя въпросъ. Ето какво е писалъ тозъ *държавенъ мжжъ* прѣзъ 1824 год.*)

„Азъ желая да обсъжда двѣ възражения, които често влияятъ „съ тежестъ дори и върху ума на благонамѣрени инакъ лица, „възражения противъ установяванетоъ на свободата въ страни „още варварски и понижени.

*) За историята на тоя пасажъ любознателниятъ читателъ може да види писаното на стр. 281—282 въ самата прѣдшествующа книжка, отъ която тази брошура е частъ неотдѣлна. — Съчинението на Джонъ Рюселъ е издадено прѣзъ врѣмето на грѣцкото възстание (1821—1829).